

Sygn. akt V U 318/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku K. J. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania K. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 5 stycznia 2018 r.

znak (...)nr (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawczyni K. J. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 3.600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt VU 318/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. Inspektorat w L. decyzją z dnia 05 stycznia 2018 r., nr (...) stwierdził, że wnioskodawczyni K. J. (1) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 01 sierpnia 2015 r. do 10 października 2016 r. oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 01 sierpnia 2015 r. do 10 października 2016 r. W uzasadnieniu wskazał, że okoliczności sprawy pozwalają na przyjęcie, iż wnioskodawczyni we współpracy z firmą (...) sp. z o.o. podejmowała szereg - pozorowanych i z góry zaplanowanych według powielanego przez wyżej wymieniony podmiot schematu - działań. Organ rentowy wskazał na fakt, że kasa fiskalna, którą wnioskodawczyni miała używać w trakcie prowadzonej przez siebie działalności została zakupiona w firmie (...) z siedzibą w miejscowości C. (woj. (...)). Pierwotna wersja nagłówka w tej kasie wskazuje, że filia firmy wnioskodawczyni miała swoją siedzibę w W. przy ul. (...). Był to adres biura należącego do firmy (...) sp. z o.o. Inne działania, które są charakterystyczne w przypadku współpracy z firmą (...) sp. z o.o. to: przedstawienie certyfikatu potwierdzającego ukończenie kursu kosmetycznego oferowanego online przez Placówkę (...) (...), wynajem lokalu, w którym działalność miała być prowadzona, składanie dokumentacji do ZUS za pośrednictwem PUE, czy też opłacenie części składek do ZUS z

rachunku, z którego opłacono również składki za inne osoby rozpoczynające prowadzenie podobnej działalności na terenie kraju, tj. z konta założonego w Oddziale jednego z ogólnopolskich banków zlokalizowanego w W.. Organ rentowy zwrócił uwagę na to, że w trakcie przesłuchania 21 listopada 2017 r. wnioskodawczyni zaprzeczyła jakoby korzystała z innego rachunku do dokonywania wpłat należnych składek ZUS. Tymczasem jak wynika z systemu informatycznego ZUS wpłaty należnych składek na FUS oraz FUZ z 10 listopada 2015 r. oraz 09 grudnia 2015 r. zostały przekazane za pośrednictwem rachunku założonego w oddziale jednego z ogólnopolskich banków zlokalizowanego w W.. Oddział ZUS wskazał nadto, że w ramach prowadzonego postępowania, dwukrotnie tj. 07 listopada 2017 r. oraz 04 grudnia 2017 r. wezwał, w charakterze świadka J. R. oraz Z. R., celem weryfikacji umowy najmu lokalu, który został wskazany jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej przez wnioskodawczynię. Świadkowie nie zareagowali na te wezwania i nie stawili się na przesłuchania.

Organ rentowy podniósł, że z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż wnioskodawczyni nie mogła zakładać, że działalność gospodarczą, zgłoszoną w organie ewidencyjnym od 01 sierpnia 2015 r., będzie prowadziła w sposób ciągły. Jako osoba w zaawansowanej ciąży - na nieco ponad miesiąc przed porodem - musiała mieć świadomość, że działalności tej w najbliższej przyszłości nie będzie w stanie realizować, zwłaszcza w zakresie przynoszącym przychód uzasadniający wysokość deklarowanych podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Oddział ZUS nadmienił, że uwzględniając deklarowaną przez wnioskodawczynię podstawę wymiaru składek (9.897,50 zł) obciążenie tylko z tytułu należnych składek do ZUS wynosiło miesięcznie ponad 3.600 zł. Organ rentowy wskazał, że z przedłożonych dokumentów wynika, iż łączny przychód wykazany w dokumentacji za okres od sierpnia do września 2016 r. wyniósł 6.036,00 zł a wydatki 3.045,18 zł. Oddział ZUS stwierdził brak realizacji zarobkowego celu działalności (nieznaczny poziom przychodów). Z dokonanych ustaleń wynikało, że działalność mimo formalnego zarejestrowania nie była nastawiona na osiąganie zysków. Dodatkowo w ocenie organu rentowego przedłożone przez wnioskodawczynię dowody nie świadczą o tym, że w okresie od 01 sierpnia 2015 do 10 października 2016 r. działalność faktycznie była wykonywana. Podczas przesłuchania 21 listopada 2017 r. wnioskodawczyni zeznała, że zakładając działalność gospodarczą korzystała z pomocy finansowej męża. Jednocześnie w dodatkowych wyjaśnieniach przesłanych do organu mailem z dnia 01 grudnia 2017 r. wnioskodawczyni wskazała, że ciężka sytuacja materialna, w tym pozostające do spłaty kredyty mieszkaniowy i gotówkowy, a także choroba męża „zmusiły” ją do pracy na dwa etaty. Organ rentowy stwierdził, że w takich okolicznościach fakt zgłoszenia działalności i zadeklarowania przez wnioskodawczynię maksymalnej podstawy wymiaru składek (9.897,50 zł) świadczy o tym, iż jej intencją nie było faktyczne prowadzenie tej działalności, a „inwestycja” mająca na celu uzyskanie świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości wielokrotnie przewyższającej nakłady. Tym samym wyjaśnienia ubezpieczonej, które miałyby uzasadniać podjęcie i faktyczne prowadzenie działalności na miesiąc przed porodem, zdaniem organu rentowego są niewiarygodne. Dodatkowo na potwierdzenie wykonywanej przez siebie działalności wnioskodawczyni podała adres swojej strony na Facebooku. Organ zauważył, że strona ta zaczęła funkcjonować po październiku 2016 r., a więc w okresie kiedy wnioskodawczyni wznowiła prowadzenie działalności gospodarczej i w żaden sposób nie stanowi dowodu na to, że ubezpieczona wykonywała działalność w okresie od 01 sierpnia 2015 r. do 10 października 2016 r. Organ rentowy w podsumowaniu uznał, że postępowanie administracyjne jednoznacznie wykazało, że wnioskodawczyni w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W związku z tym brak jest podstaw do objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi oraz dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu prowadzenia działalności.

W odwołaniu od przedmiotowej decyzji K. J. (1) wniosła o jej uchylenie w całości i ponowne rozpatrzenie sprawy i przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w tym zakresie. Nadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawczyni wskazała, że nie posiada żadnych informacji na temat firmy (...)sp. z o.o., a o jej istnieniu dowiedziała się pobieżnie dzięki programowi (...). Skarżąca dodała, że o programie (...) dowiedziała się za pośrednictwem portalu Facebook, gdzie znalazła artykuł autorstwa J. S.. Osoba ta opisała jak pomogła swojej koleżance, która zaszła w ciążę. Artykuł zainteresował skarżącą, ale nigdy nie dał jej przesłanek jakoby miała sądzić,

że jest to oszustwo, za które mogłyby spotkać ją konsekwencje. Wnioskodawczynie nadmieniła, że skontaktowała się programem (...) przez portal Facebook oraz w odpowiedzi podała im swój numer telefonu. Następnego dnia skarżąca przeprowadziła rozmowę z konsultantką programu, która doradziła jej w kwestii prowadzenia działalności gospodarczej. Wnioskodawczynie kategorycznie odmówiła jakiegokolwiek pomocy ze strony programu (...). Kilka dni później doszło do spotkania wnioskodawczynie z przedstawicielem programu (...) S. K.. Reprezentant programu zainteresował wnioskodawczynie złożoną jej propozycją usługi doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej zostawiając m.in. umowę usługi doradztwa zawodowego, aczkolwiek wnioskodawczynie ostatecznie odmówiła jakiegokolwiek pomocy ze strony programu i niniejszej umowy nie podpisała. Skarżąca wskazała, że nie zaprzecza iż pożyczła pieniądze od przedstawicieli programu ponieważ otrzymała bardzo korzystną propozycję i z własnej niewiedzy i ufności zgodziła się ją przyjąć. Pożyczka polegała na zapłaceniu przez przedstawicieli programu składek na FUS oraz FUZ dnia 10 listopada 2015 r. i 09 grudnia 2015 r. w imieniu ubezpieczonej. Każdą następną składkę wnioskodawczynie opłacała samodzielnie. Skarżąca przystała na otrzymaną propozycję, a uzyskane od programu (...) pieniądze zwróciła w niedługim terminie, co udokumentowane jest przelewem bankowym. Dodatkowo przedstawiciele programu pomogli również wnioskodawczynie w kwestii związanej z kasą fiskalną, dlatego kasa którą używała skarżąca mogła zostać zakupiona w firmie (...). Na tym etapie jakakolwiek współpraca wnioskodawczynie z programem (...) zakończyła się, a sama skarżąca nigdy nie pomyślała, że mogą ją spotkać jakiegokolwiek konsekwencje z tytułu pożyczki. Wnioskodawczynie stwierdziła, że przedmiotowa pożyczka była dla niej wyłącznie bardzo korzystną okazją dla osoby rozpoczynającej działalność gospodarczą, z której w niewiedzy skorzystała. Wnioskodawczynie podkreśliła, że nigdy nie podpisywała z programem żadnych umów, a zasiłkiem otrzymywanym z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nigdy się z nikim nie dzieliła. Dodatkowo wnioskodawczynie wskazała, że jej mąż pobrał kredyt konsumpcyjny w dniu 03 sierpnia 2015 r. w (...) Bank (...) S.A. w wysokości 17.120,00 zł na rozruch działalności gospodarczej małżonki, co jednoznacznie wyklucza jakoby skarżąca potrzebowała większego wsparcia finansowego ze strony programu (...). Wnioskodawczynie we własnym zakresie wynajęła i wyposażała lokal usługowy oraz zarejestrowała i rozpoczęła działalność gospodarczą bez jakiegokolwiek ingerencji programu (...) ani firmy (...)sp. z o.o. Wnioskodawczynie nadmieniła, że działalność gospodarczą założyła dnia 01 sierpnia 2015 r. Przedmiotem tej działalności jest fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne. Skarżąca wybrała taki kierunek zdobywania dodatkowej gotówki, w którym posiadała doświadczenie oraz pokładała zainteresowania. Wraz z podjęciem działalności gospodarczej odwołująca się wynajęła lokal usługowy od właścicieli J. i Z. R., co udokumentowane jest umową najmu lokalu. Wnioskodawczynie zauważyła, że przez cały okres prowadzenia działalności gospodarczej przyjmowała wiele klientek, aczkolwiek jednymi z wielu i co najważniejsze stałymi klientkami i zadowolonymi z usług odwołującej się są J. C. i I. D. (1). W ocenie wnioskodawczynie cała zaistniała sytuacja jest czystym nieporozumieniem i brakiem wiedzy odwołującej się co do nieczystych przesłanek przekazywanych przez program (...). Skarżąca mimo kontaktu z przedstawicielami programu nigdy nie współpracowała z firmą (...)Sp. z o.o. ani z programem (...). Wnioskodawczynie nigdy z nikim nie dzieliła się otrzymanym zasiłkiem, a wystąpienie o przyznanie jej zapomogi pieniężnej przez Fundusz Ubezpieczeń Społecznych nie miało na celu nieczystych intencji odwołującej się.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie ze wskazaniem analogicznych do zawartych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji okoliczności a nadto, o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd ustalił co następuje:

Wnioskodawczynie K. J. (1), ur. (...), w dniu 01 sierpnia 2015 r. zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych, w tym do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 01 sierpnia 2015 r. do 10 października 2016 r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej pod nazwą (...) K. J. (1). Przedmiotem tej działalności są fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne. W tym samym dniu wnioskodawczynie nabyła u mającego siedzibę w C. ul. (...) (...) P. N. kasę fiskalną.

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wnioskodawczynie od sierpnia 2015 r. do września 2015 r. zadeklarowała podstawę składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 9.897,50 zł. W okresie od dnia 13 września

2015 r. do dnia 10 września 2016 r. wnioskodawczyni zgłosiła się wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, a od 11 października 2016 r. zawiesiła jej wykonywanie.

W związku z ubieganiem się przez wnioskodawczynię o prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 13 września 2015 r. do 10 września 2016 r., organ rentowy w dniu 13 listopada 2015 r. wszczął postępowanie wyjaśniające, którego celem było ustalenie, czy wnioskodawczyni w okresie od 01 sierpnia 2015 r. faktycznie prowadziła działalność gospodarczą. Na podstawie analizy złożonych wówczas przez wnioskodawczynię pisemnych wyjaśnień i dokumentacji organ rentowy stwierdził prawidłowość zgłoszenia skarżącej do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W konsekwencji dnia 03 grudnia 2015 r. organ rentowy wydał decyzję nr (...) znak: (...), którą umorzył postępowanie w sprawie.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2017 r. znak: (...) organ rentowy z urzędu wznowił postępowanie dotyczące ustalenia zasadności zgłoszenia wnioskodawczyni do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Pismem z dnia 20 grudnia 2017 r. wnioskodawczyni została zawiadomiona o zebraniu dowodów i możliwości wypowiedzenia się co do tych dowodów i materiałów.

W dniu 5 stycznia 2018 r. organ wydał skarżoną decyzję.

(o k o l i c z n o ś c i bezsporne a nadto:

akta ubezpieczeniowe w tym:

- (...), k. 205,
- zawiadomienie w sprawie wszczęcia postępowania, k.1,
- postanowienie o wznowieniu postępowania, k. 3-3v.,
- zaskarżona decyzja, k.237-245).

Dnia 22 lipca 2015 r. wnioskodawczyni zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę usługi doradztwa zawodowego. Przedmiotowa umowa dotyczyła prowadzenia doradztwa zawodowego dla uczestników inicjatywy pt. (...) w ramach projektu „(...) współfinansowanego przez (...) sp. z o.o.” ze środków własnych w ramach Planu Aktywizacji Zawodowej Kobiet z obszaru całej Polski.

Zgodnie z § 2 tej umowy jako zamawiająca wnioskodawczyni zobowiązała się do:

- 1) informowaniu o otrzymaniu oraz treści korespondencji z rządowych oraz pozarządowych instytucji w ciągu 24 godzin od ich otrzymania;
- 2) stałej współpracy i kontaktu z wykonawcą w procesie wykonywania usługi doradztwa zawodowego na rzecz zamawiającego;
- 3) rzetelnego oraz uczciwego rozliczenia z wykonawcą, wynikającego z umowy;
- 4) udzielenia wykonawcy upoważnień oraz informacji koniecznych do wywiązania się z warunków umowy przez wykonawcę.

Zgodnie z § 3 wskazanej umowy, w ramach wspierania i rozwoju polskiej przedsiębiorczości wykonawca, czyli (...) Sp. z o.o. w siedzibą w W. zapewniła doksztalające szkolenia oraz doradztwa z zakresu:

- a) marketingu,

- podstawy marketingu dla przedsiębiorczej mamy,
- jak pozyskać klientów w Internecie,
- ABC marketingu dla młodej mamy,
- media społecznościowe w promocji swojej działalności,
- możliwości współpracy na rynku na zasadzie cross-seilingu,

b) administrowania przedsiębiorstwem,

- ZUS - platforma elektroniczna PUE,
- ZUS – deklaracje,
- rozliczania okresowe z Urzędami (UP, PIP, US, ZUS),

c) zarządzania przedsiębiorstwem,

- podstawy księgowości,
- obsługa kasy fiskalnej,
- jak prowadzić salon z zyskiem,

d) kosmetyki - umiejętności twarde,

- kursy z zakresu (manicure klasyczny, hybrydowy, henna brwi i rzęs, pedicure, pielęgnacja dłoni, pielęgnacja twarzy, makijaż dzienny, makijaż wieczorowy, makijaż ślubny, depilacja woskiem),
- możliwość dokupienia szkolenia specjalistycznego – trycnologia,

e) doboru sprzętu specjalistycznego,

f) komunikacji w biznesie,

g) pomocy przy sporządzaniu oraz konsultacja wniosków pod kątem merytorycznym i formalnym przy planowanym uzyskiwaniu dotacji celowych z Urzędu Pracy;

UWAGA: W przypadku braku ćwiczeń, pracy własnej i nie stosowania się do zaleceń, wykonawca nie odpowiada za efekty szkolenia i uznaje je za zrealizowane w całkowitym stopniu.

2) całościowego wsparcia w procesie zakładania działalności gospodarczej przez zamawiającego, obejmującego naukę przygotowania i złożenia wszelkiej wymaganej dokumentacji w odpowiednich urzędach;

3) wsparcia na życzenie w procesie poszukiwania dogodnej lokalizacji oraz negocjacji kosztów jej utrzymania;

4) wsparcie przy wykonywaniu wszelkich czynności, administracyjnych oraz formalnych, wymaganych w instytucjach urzędowych od zamawiającego;

5) przeszkolenia ze sporządzania i procesowania ustawowo wymaganych zobowiązań przy wykorzystaniu koniecznych upoważnień;

6) pomocy w pozyskaniu finansowania w przypadku braku środków u Zamawiającego (np. (...));

- 8) doradztwa w zakresie wyboru konta bankowego spełniającego potrzeby klienta;
- 8) doradztwa w zakresie wyboru niszy wykonywanych usług;
- 9) pomocy i opieki prawnej na rzecz Zamawiającego;
- 10) rzetelnej pomocy przy prowadzeniu przedsiębiorstwa w oparciu o ustawę o rachunkowości z dnia 29 września 1994r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 121, póź. 591);
- 11) Wykonawca zobowiązuje się do pomocy przy skompletowaniu dokumentacji niezbędnej w razie choroby czy macierzyństwa;
- 12) w przypadku kontroli z US bądź ZUS, Wykonawca przy współpracy z Radcą Prawnym oraz Księgową, zapewni Poradę Prawną oraz wesprze w kompletowaniu Teczki Do Kontroli oraz innych stosownych dokumentów. Wraz z dokumentacją Wykonawca przygotuje Zamawiającego merytorycznie do ww. kontroli;
- 13) pomocy przy zamknięciu działalności gospodarczej na życzenie Zamawiającego (w momencie gdy będzie to ekonomicznie uzasadnione);
- 14) przygotowania i udostępnienia wzorcowych formularzy i druków urzędowych;

W ramach przedmiotowej umowy (...)sp. z o.o. zapłaciło za wnioskodawczynię składkę na FUS oraz FUZ z dnia 10 listopada 2015 r. oraz z 09 grudnia 2015 r.

Wnioskodawczyni 01 sierpnia 2015 r. za kwotę 780,49 zł netto zakupiła w firmie (...)z siedzibą w miejscowości C. - kasę fiskalną (...). Pierwotna wersja nagłówka w tej kasie wskazuje, że filia firmy wnioskodawczyni miała swoją siedzibę w W. przy ul. (...). We wskazanym adresie swoje biuro miała firma (...)sp. z o.o.

Skarżąca ukończyła kurs kosmetyczny oferowany online przez P. (...).

W dniu 3 sierpnia 2015 r. mąż wnioskodawczyni K. J. (2) zawarł z (...) Bank S.A z siedzibą w W. umowę kredytu na kwotę 17.120,00 zł. Mąż wnioskodawczyni zobowiązał się spłacić ww. kredyt w przeciągu 7 lat.

D o w ó d: w aktach ubezpieczeniowych:

- historia rachunku bankowego nr (...) (k. 31-203),
- faktura VAT (...) (k.206),
- certyfikat (...) (k.207),
- umowa usługi doradztwa zawodowego z dnia 22 lipca 2015 r. (k.57- 57v.),
- umowa kredyt na miarę wraz z załącznikami (k.58-70).

Na podstawie zawartej w dniu 28 lipca 2015 r. ze współnikami spółki cywilnej J. i Z. R. umowie najmu wnioskodawczyni wynajęła składający się z jednego pomieszczenia z tarasem lokal użytkowy położony w G. przy ul. (...). Zgodnie z umową wydanie lokalu określono na dzień 31 lipca 2015 r. Lokal wynajęto na cele prowadzonej przez K. J. (1) działalności gospodarczej. Wnioskodawczyni zobowiązała się płacić wynajmującym raz w miesiącu, w terminie do 15-go każdego miesiąca, od 01 sierpnia 2015 r. czynsz najmu w wysokości 600 zł netto miesięcznie + podatek VAT. Koszt wody ciepłej i zimnej oraz kanalizacji dla celów higieniczno-sanitarnych wliczono w cenę czynszu, a w przypadku korzystania z wody dla celów technologicznych przewidziano ustalenie indywidualnego rozliczenia. Koszt energii elektrycznej i ogrzewania lokalu wliczono w cenę. Wskazaną umowę zawarto na czas nieokreślony z możliwością jej

rozwiązania z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Wnioskodawczyni lokal wynajmowała przez 4 miesiące; za taki okres zapłaciła czynsz.

D o w ó d: zeznanie świadka Z. R., k. 112v.,

umowa najmu, k. 103-106.

W chwili rozpoczęcia działalności (od 01 sierpnia 2015 r.) wnioskodawczyni była w zaawansowanej ciąży zakończonej porodem w dniu 13 września 2015 r. Takie usługi jak wykonywanie hybrydy na paznokciach, ich przedłużanie oraz hennę brwi wnioskodawczyni świadczyła osobiście. K. J. (1) odbyła dwa szkolenia, jedno w G. i drugie online.

D o w ó d: zeznanie świadka I. D. (1), k. 113.

W chwili rozpoczynania działalności wnioskodawczyni nigdzie nie pracowała. Jej mąż dobrze zarabiał i nie miała potrzeby pracy. Po urodzeniu dziecka klientki przyjmowała w domu. Bratowa wnioskodawczyni była w lokalu na (...) razy, a później korzystała z usług mobilnych. Jak wyszła sytuacja z ZUS to K. J. (1) mówiła o możliwości skorzystania z pomocy programu „(...)”. Prowadzona przez nią działalność polegała na zdobieniu paznokci, ich przedłużaniu, henna. Na przełomie sierpnia/września mąż wnioskodawczyni pochorował się, przebywał na świadczeniu rehabilitacyjnym i obecnie jest na rencie. K. J. (1) ogłaszała się na portalach społecznościowych. Była mobilna.

D o w ó d: zeznanie świadka D. J., k. 113-113v.

Pomysł na prowadzenie działalności był już wcześniej z tym, że nie było na to środków. Wnioskodawczyni z mężem postanowili, że rozpocznie prowadzenie działalności. K. J. (2) zaciągnął kredyt w kwocie 17.000 zł na działalność, pomagał umeblować salon przy ul. (...) w G.. Było biurko z szafką, dwa krzesła, mała szafeczka. Środki z kredytu przeznaczyli na zakup lampy oraz rzeczy koniecznych do prowadzenia działalności. Ktoś przed 01 sierpnia 2015 r. przyjechał do wnioskodawczyni w celu doradztwa. W związku z kontaktem na facebooku z panią, która zaproponowała pomoc i wysłała swojego przedstawiciela, przyjechał w miejsce zamieszkania wnioskodawczyni przedstawiciel programu „(...)”. Przedstawiciel zaproponował doradztwo w sprawie założenia i prowadzenia działalności w zamian za opłatę 2.000 zł. K. J. (2) po niewyleczonej grypie miał zapalenie mięśnia sercowego i 08 września 2015 r. trafił do szpitala. Był na zasiłkach chorobowych, świadczeniu rehabilitacyjnym i obecnie jest na rencie. Wnioskodawczyni uzgodniła z mężem zgłoszenie jej do ubezpieczenia społecznego z maksymalną podstawą składki. W tym czasie K. J. (2) pracował w kopalni i wówczas było ich stać na takie składki.

D o w ó d: zeznanie świadka K. J. (2), k. 113v.-114.

K. J. (1) miała kontakt z programem „(...)”. Składki z 10 listopada 2015 r. i 09 grudnia 2015 r. zapłaciła osoba o imieniu M. z programu (...), z którym wnioskodawczyni miała kontakt telefoniczny. Za lokal K. J. (1) płaciła czynsz miesięczny w kwocie 725 zł. Z lokalu, który wynajmowała przez około 4 miesiące korzystała do chwili porodu. Wnioskodawczyni skorzystała z tego, że wysokie składki gwarantowały po urodzeniu dziecka wysokie świadczenia związane z macierzyństwem. Łączny przychód z działalności za sierpień, wrzesień 2015 r. wyniósł 6.036,00 zł, zaś wydatki 3.045,00 zł. Składki ZUS za ten okres wyniosły ponad 3.600 zł.

D o w ó d: wyjaśnienia wnioskodawczyni, k. 114.

Składki na FUS i FUZ z 10 listopada 2015 r. i 09 grudnia 2015 r. zostały opłacone z rachunku prowadzonego przez (...) Oddział 1 w W..

D o w ó d: pismo organu rentowego, k. 123.

Prokuratura Okręgowa Wydział II do Spraw Przeszłości Gospodarczej w G. nadzoruje postępowanie przygotowawcze PO II Ds. 117.2016 o przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. i 13 § 1 k.k. w związku z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. dotyczące doprowadzenia oraz usiłowania

doprowadzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości, poprzez wprowadzenie pracowników Zakładu ubezpieczeń Społecznych w błąd co do prowadzenia działalności gospodarczej przez współpracujące ze spółką „(...)” z siedzibą w W. osoby wnioskujące o przyznanie zasiłków chorobowych oraz zasiłków macierzyńskich oraz o przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., polegające na przedłożeniu przez szereg osób prowadzących działalność gospodarczą do Urzędów Skarbowych na terenie kraju podrobionych dokumentów, w szczególności w postaci oświadczeń o sposobie ewidencjonowania sprzedaży za pomocą kasy fiskalnej. W toku tego śledztwa K. J. (1) przedstawiono zarzuty dotyczące tego, że:

1. W okresie od dnia 21 września 2015 r. do 10 września 2016 r. w G., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła Zakład Ubezpieczeń Społecznych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 82.901 zł w ten sposób, że dnia 21 września 2015 r. złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego oraz zaświadczenie płatnika składek wykonującego pozarolniczą działalność, przez co wprowadziła pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w błąd co do faktu prowadzenia działalności gospodarczej o nazwie (...) K. J. (1), w następstwie czego zostało jej przyznane świadczenie w postaci zasiłku macierzyńskiego i wypłacona w okresie od 30 września 2015 r. do 10 września 2016 r. łączna kwota 82.901 zł, to jest o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k.,
2. Dnia 10 września 2016 r. w G., składając zeznanie w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, będąc uprzedzona o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie, podała nieprawdę co do prowadzenia przez nią działalności gospodarczej, co do osobistego wydawania przez nią paragonów fiskalnych oraz co do tego, że nie jest jej znana spółka(...), to jest o przestępstwo z art. 233 § 1 k.k.

Przesłuchana w charakterze podejrzanej K. J. (1) nie przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów i skorzystała z prawa do odmowy składania wyjaśnień. Postępowanie PO II DS. 117.2016 pozostaje w toku.

D o w ó d: pismo Prokuratury Okręgowej w G., k. 126-127.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.) osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od dnia rozpoczęcia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Natomiast w myśl art. 11 ust. 2 cyt. ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Jak wynika z art. 8 ust. 6 pkt 1 powołanej ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Z kolei w myśl art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.jedn.: Dz.U. z 2016 r.1829 z późn. zm.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wyróżnia kilka specyficznych właściwości, tj. charakter profesjonalny, a więc stały, nie amatorski i nie okazjonalny, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku, powtarzalność działań (np. seryjność produkcji, stypizowanie transakcji, stała współpraca itd.) oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., sygn. akt III CZP 40/91). Istotne jest przy tym, że kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają pewne znaczenie

w sferze dowodowej, ale nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., sygn. akt III UK 35/2007). Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności. W konsekwencji, obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie prowadzi (nie wykonuje).

Kwestią sporną między stronami postępowania było ustalenie, czy w okresie od 01 sierpnia 2015 r. do 10 października 2016 r. K. J. (1) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, a także w tym samym okresie dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził bowiem, że w jego ocenie K. J. (1) zgłosiła prowadzenie działalności gospodarczej w celu nabycia uprawnień do świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i że wskutek zorganizowanego działania zostały podjęte czynności pozorujące podjęcie działalności gospodarczej, które nie były nacechowane chęcią spełnienia ustawowych przesłanek rozpoczęcia prowadzenia działalności, a prowadziły wyłącznie do uzyskania prawa do zasiłku. Z kolei wnioskodawczyni zakwestionowała decyzję organu rentowego wskazując, że działalność gospodarczą w rzeczywistości realizowała.

Po przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że przedmiotową działalność gospodarczą organ rentowy prawidłowo jako czynność pozorną i w konsekwencji nieważną zakwestionował. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy daje bowiem podstawę do takiego twierdzenia, szczególnie w świetle treści odwołania, w którym wnioskodawczyni nie wskazała na żadne okoliczności, które przemawiałyby za odmienną oceną jej działania, podejmowanego od dnia 01 sierpnia 2015 r., niż przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Uwagę w rozpoznawanej sprawie zwraca wynikający z zeznania świadka D. J. fakt, że w chwili rozpoczynania działalności wnioskodawczyni nigdzie nie pracowała, że jej mąż dobrze zarabiał i że nie miała potrzeby pracy. Poza tym także, nie mając na to środków – na co wskazuje świadek K. J. (2) - ubezpieczona działalność gospodarczą zarejestrowała dopiero z dniem 01 sierpnia 2015 r., będąc w zaawansowanej już ciąży, zakończonej porodem w dniu 13 września 2015 r. Nie dysponując na prowadzenie działalności gospodarczej niezbędnymi środkami finansowymi od razu zadeklarowała maksymalną podstawę wymiaru składki, sfinansowanej zapewne z zaciągniętego przez jej męża w dniu 03 sierpnia 2015 r. kredytu. Wskazania wymaga także i to, że wnioskodawczyni zdecydowała się na ponoszenie kosztów wynajęcia lokalu na niewiele więcej niż miesiąc przed porodem. Z całą pewnością w przekonaniu Sądu miała wówczas świadomość tego, że ze względu na konieczność sprawowania nad wymagającym szczególnie troskliwej opieki noworodkiem po porodzie nie będzie mogła prowadzić działalności gospodarczej i że wynajęty lokal będzie w tym okresie jej zbędny i w związku z tym poniesie niemożliwe już do odzyskania koszty jego wynajęcia.

Takie zachowanie w normalnym toku rozumowania jest nieracjonalne. Doświadczenie życiowe wskazuje, że rozpoczęcie działalności gospodarczej wymaga odpowiedniego rozeznania rynku, czasu, rozważań i odpowiedniego przygotowania. W realiach sprawy decyzja o podjęciu działalności usługowej została podjęta w niewątpliwie niesprzyjających takiemu przedsięwzięciu okolicznościach. Decyzję tę wnioskodawczyni podjęła bez odpowiedniego przygotowania, w najmniej sprzyjającym prowadzeniu w sposób określony ustawą o swobodzie działalności gospodarczej momencie. Zdecydowała się na podjęcie działalności wymagającej jej osobistej pracy wówczas gdy termin porodu był już nieodległy, co po porodzie oznaczało realny brak możliwości prowadzenia działalności. Dodatkowo nie dysponując odpowiednimi środkami finansowymi, nie uzyskawszy jeszcze żadnego przychodu, nie zawahała się ponieść stosunkowo wysokiego kosztu związanego z zadeklarowaniem maksymalnej podstawy wymiaru składki. Wszystkie przedstawione wyżej rozważania uzasadniają w przekonaniu Sądu wnioski, że w pilnym trybie K. J. (1) wykonała szereg czynności faktycznych, które miały uwiarygodnić prowadzenie działalności usługowej gdyż tylko to stwarzało szansę uzyskania w ramach świadczeń związanych z ciążą i porodem ze środków funduszu ubezpieczeń społecznych – zważywszy na wysokość zadeklarowanej składki – wysokich świadczeń. Zadeklarowanie w okolicznościach sprawy maksymalnej podstawy wymiaru składki też w przekonaniu Sądu nie było przypadkowe.

Przesądził o tym w przekonaniu Sądu prosty rachunek zysków i strat. W związku z zaawansowaną ciążą nadarzyła się bowiem kusząca sposobność uzyskania kosztem kilku tysięcy zainwestowanych złotych (koszt wynajęcia lokalu: 4 miesiące x 725 zł = 2.900 zł; koszt składek: około 3.600 zł; zakup kasy fiskalnej: około 700 zł; i pozostałe określone przez wnioskodawczynię koszty: 3.045 zł) tytułem świadczeń z funduszy ubezpieczeń społecznych wielokrotnie przekraczającej wartość tych nakładów łącznej kwoty - w świetle ustaleń Prokuratury w G. - 82.901 zł. Zebrany w sprawie materiał wskazuje nadto na to, że wnioskodawczyni była inspirowana poradami z internetu i korzystała ze wsparcia spółki (...), której poszanowanie dla prawa jest w świetle udzielonej przez Prokuraturę informacji wielce wątpliwe.

W końcu należy także wskazać, że wnioskodawczyni nie przedstawiła wiarygodnych dowodów na okoliczność prowadzenia rzeczywistej działalności w sposób jaki wynika z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Poza siostrą, bratową i mężem nie przedstawiła wiarygodnych dowodów na okoliczność rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej. W przekonaniu Sądu ze względu na bliskie powiązania rodzinne ich zeznania nie są przekonujące. Nie są także wiarygodne wyjaśnienia K. J. (1). Istotnie, na co słusznie uwagę zwrócił organ rentowy, wnioskodawczyni zaprzeczała jakoby korzystała z innego rachunku dokonywania wpłat należnych składek. Mijała się także z prawdą twierdząc, że nie jest jej znana spółka (...)i z tego powodu ma przedstawiony zarzut nieznania nieprawdy. Istnieją zatem dostatecznie uzasadnione powody, by wyjaśnienia wnioskodawczyni ocenić krytycznie.

Sumując powyższe, w przekonaniu Sądu zgłoszenie wnioskodawczyni do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na zaledwie nieco dłużej niż miesiąc przed porodem nie może być honorowane w aspekcie wykonywania praw podmiotowych (art. 5 k.c.), w szczególności w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w nin. sprawie wykazał, że w okresie spornym objętym zaskarżoną decyzją ubezpieczona faktycznie nie prowadziła zarejestrowanej działalności. Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych – zdaniem Sądu – nastąpiło z naruszeniem zasad współzycia społecznego, polegającym na świadomym zamiarze osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu. Powyższe zachowanie narusza zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych wyrażoną w art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jak również zasadę ekwiwalentności opłacanych składek w stosunku do uzyskiwanych świadczeń z Funduszu Ubezpieczenia Społecznego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw oddalił.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1804, ze zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 1667).